

Bruxelles, 2 iulie 2019  
(OR. en)

10745/19  
ADD 1

LIMITE

ENER 397  
WTO 190  
FDI 20

#### NOTĂ

|                |                                                                                            |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sursă:         | Secretariatul General al Consiliului                                                       |
| Destinatar:    | Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul                                          |
| Nr. doc. Csie: | 9305/19<br>+ ADD 1                                                                         |
| Subiect:       | Directive de negociere pentru modernizarea Tratatului privind Carta energiei<br>– Adoptare |

Anexa conține directivele de negociere pentru decizia Consiliului menționată mai sus, care figurează în documentul 10745/19.

**DIRECTIVE DE NEGOCIERE PENTRU MODERNIZAREA TRATATULUI PRIVIND  
CARTA ENERGIEI****În ceea ce privește procesul de negociere:**

Uniunea este reprezentată de Comisie pe parcursul negocierilor. În conformitate cu principiul cooperării loiale și cu principiul unității reprezentării externe, astfel cum sunt stabilite în tratate, Uniunea și statele membre ale Uniunii care participă la negocieri își coordonează pe deplin pozițiile și acționează în consecință pe tot parcursul negocierilor.

Aceste directive nu aduc atingere repartizării competențelor între Uniune și statele membre astfel cum este stabilită în tratate.

Statele membre care sunt părți la Tratatul privind Carta energiei își exercită drepturile de vot și se exprimă în conformitate cu prezentele directive și cu pozițiile UE convenite anterior.

**În ceea ce privește fondul negocierilor:****A. NATURA ACORDULUI ȘI DOMENIUL DE APLICARE AL ACESTUIA**

Scopul negocierilor este acela de a moderniza dispozițiile Tratatului privind Carta energiei (denumit în continuare „TCE”) semnat la Lisabona la 17 decembrie 1994 de către semnatarii săi [inclusiv Uniunea Europeană (UE) și statele sale membre <sup>1</sup> ] și de a obține un acord prin care să se creeze o versiune modernizată a TCE.

În cursul Conferinței ministeriale a TCE din noiembrie 2018, părțile contractante la TCE au convenit asupra unei liste de puncte pentru modernizare <sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> Italia s-a retras din TCE de la 1 ianuarie 2016.

<sup>2</sup> [https://energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/CCDECS/2018/CCDEC201818\\_-\\_STR\\_Modernisation\\_of\\_the\\_Energy\\_Charter\\_Treaty.pdf](https://energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/CCDECS/2018/CCDEC201818_-_STR_Modernisation_of_the_Energy_Charter_Treaty.pdf)

## **B. CONȚINUTUL PROPUȘ AL ACORDULUI**

### **Principii și obiective generale**

Obiectivul modernizării TCE ar trebui să fie facilitarea investițiilor în sectorul energetic într-un mod durabil între părțile contractante la TCE prin crearea unui cadru obligatoriu din punct de vedere juridic, coerent și actualizat, care să ofere securitate juridică și să asigure un nivel ridicat de protecție a investițiilor.

TCE modernizat ar trebui să vizeze stabilirea de norme clare cu privire la numeroase aspecte legate de investiții. La rândul său, acest lucru va permite părților contractante la TCE să își consolideze capacitățile instituționale, politicile publice și cadrele legislative în sectorul energetic.

TCE modernizat ar trebui să precizeze în mod clar că UE poate solicita participanților pe piață care provin din țările terțe și își desfășoară activitatea în cadrul pieței interne să respecte legislația aplicabilă a Uniunii și a statelor membre, inclusiv legislația referitoare la politica de mediu și de siguranță.

TCE modernizat ar trebui să reflecte obiectivele în domeniul schimbărilor climatice și al tranziției către o energie curată și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Acordului de la Paris.

### **Protejarea investițiilor**

Negocierile ar trebui să pună în conformitate dispozițiile TCE privind protecția investițiilor cu standardele moderne ale acordurilor recent încheiate de către UE și statele sale membre și să adapteze TCE la noile schimbări politice și economice la nivel mondial (inclusiv în sectorul energetic).

Standardele de protecție a investițiilor din cadrul TCE modernizat ar trebui să continue să vizeze un nivel înalt de protecție a investițiilor, prin includerea unor dispoziții care să garanteze securitate juridică pentru investitorii și investițiile părților pe piața celorlalte părți.

TCE modernizat ar trebui să prevadă definiții clare ale investițiilor și investitorilor vizați. Definiția investitorului ar trebui să excludă în mod explicit investitorii și întreprinderile care nu desfășoară activități comerciale substanțiale în țara lor de origine, pentru a clarifica faptul că societățile de tip „cutie poștală” nu pot formula cereri de soluționare a litigiilor în temeiul TCE.

TCE modernizat ar trebui să reafirme în mod explicit dreptul părților contractante la TCE de a lua măsuri în vederea atingerii unor obiective legitime de politică publică, cum ar fi protecția sănătății, a siguranței, a mediului sau a moralității publice, protecția socială sau protecția consumatorilor („dreptul de a reglementa”). În conformitate cu abordarea reformată a UE în materie de protecție a investițiilor, ar trebui să se clarifice faptul că dispozițiile referitoare la protecția investițiilor nu pot fi interpretate ca un angajament al părților de a nu-și modifica legislația, inclusiv într-un mod care ar putea afecta negativ așteptările investitorului cu privire la profituri. TCE modernizat ar trebui să includă dispoziții privind ajutoarele de stat în conformitate cu acordurile UE existente.

Acesta ar trebui să includă standarde adecvate de protecție a investitorilor și investițiilor, în conformitate cu dreptul UE și cu abordarea reformată a UE în materie de protecție a investițiilor, în special (și în mod neexhaustiv):

- clauza națiunii celei mai favorizate, care, în cadrul TCE, acoperă și tratamentul național;
- tratamentul corect și echitabil și protecția și securitatea integrală („cea mai constantă protecție și securitate”), care sunt circumscrise în mod adecvat în scopuri legate de interpretare;
- exproprierea, acoperind exproprierea directă și indirectă, definită în mod corespunzător pentru a clarifica natura exproprierii indirecte;
- clauza de protecție (*umbrella clause*): clarificarea domeniului de aplicare al clauzei de protecție, care include angajamente „specifice” sau „scrise” și care acoperă numai încălcările obligațiilor contractuale care survin în timpul exercitării autorității guvernamentale;

- transferuri: acordarea de transferuri gratuite legate de o investiție, împreună cu excepții și garanții adecvate în caz de dificultăți sau crize financiare și
- refuzul acordării de avantaje: să i se permită părții care refuză să acorde avantaje să adopte sau să mențină măsuri care au legătură cu menținerea păcii și securității internaționale (inclusiv protecția drepturilor omului) și care interzic tranzacțiile cu respectivul investitor sau cu investiția în cauză.

UE abordează subiectele legate de soluționarea litigiilor care au fost identificate în lista de puncte pentru modernizare (pretențiile abuzive, transparența, *cautio judicatum solvi*, evaluarea prejudiciului și finanțarea de către terți), în conformitate cu abordarea UE din acordurile sale de protecție a investițiilor și cu poziția adoptată de UE în cadrul Grupului de lucru III al UNCITRAL și în cadrul ICSID, pentru a se asigura că această abordare se reflectă în TCE modernizat.

În orice caz, UE ar trebui să depună eforturi pentru a se asigura că reformele multilaterale în curs privind soluționarea litigiilor dintre investitori și stat, cum ar fi cele din cadrul Grupului de lucru III al UNCITRAL și din cadrul ICSID, se aplică TCE. Aceasta include depunerea de eforturi pentru garantarea faptului că un viitor tribunal multilateral pentru investiții se va aplica TCE.

Uniunea Europeană poate desfășura negocieri cu privire la toate subiectele legate de lista de puncte pentru modernizare, în conformitate cu prezentele directive de negociere și cu abordarea UE din acordurile sale de protecție a investițiilor. Aceasta se asigură, de asemenea, că orice normă sau angajament convenit de Uniunea Europeană este în conformitate cu cadrul juridic al UE.

### **Dezvoltarea durabilă și responsabilitatea socială a întreprinderilor („RSI”)**

TCE modernizat ar trebui să includă dispoziții privind dezvoltarea durabilă, inclusiv privind schimbările climatice și tranziția către o energie curată, în conformitate cu Acordul de la Paris și cu acordurile UE recent încheiate, precum și cu pozițiile UE din cadrul negocierilor în curs. El ar trebui să contribuie, de asemenea, la promovarea drepturilor omului și a standardelor internaționale în domeniul muncii, inclusiv prin dispoziții privind transparența și responsabilitatea socială a întreprinderilor/conduita responsabilă în afaceri.

## **Organizația de integrare economică regională („REIO”)**

UE nu sprijină modificarea dispoziției privind REIO în procesul de modernizare a TCE. Totuși, în cazul în care negocierile se referă și la dispoziția privind REIO, UE ar trebui să garanteze că scopul dispoziției din TCE modernizat rămâne acela de a prevedea că niciuna dintre dispozițiile TCE nu ar putea fi interpretată astfel încât să oblige vreuna dintre părțile la TCE care este parte la un acord de integrare economică (AIE) să acorde unei alte părți la TCE care nu este parte la respectivul AIE un tratament preferențial aplicabil între părțile la AIE.

## **Pre-investiții**

UE nu sprijină includerea pre-investițiilor în modernizarea TCE, care ar trebui să se concentreze pe dispozițiile în materie de protecție a investițiilor. Totuși, în cazul în care negocierile acoperă și pre-investițiile, UE ar trebui să se opună posibilității ca dispozițiile privind pre-investițiile să facă obiectul soluționării litigiilor.

## **Tranzit**

Dispozițiile din capitolul privind tranzitul ar trebui să fie clarificate pentru a ține mai bine seama de cerințele piețelor integrate ale energiei, incluzând drepturi de acces ale terților, precum în UE.

În privința gazelor, ar trebui să se clarifice faptul că noțiunea de „tranzit” din Carta energiei nu contrazice principiul accesului liber și al schimbului nerestricționat de gaze fără restricții teritoriale, comerțul cu energie fiind bazat pe fluxuri virtuale și nu pe schimbul de molecule fizice, astfel cum este aplicat în UE. Orice normă sau angajament convenit de Uniunea Europeană ar trebui să fie în conformitate cu cadrul juridic al UE și cu angajamentele internaționale ale UE, mai ales în ceea ce privește accesul terților și tarifele pentru utilizarea infrastructurii.

### **Definiția „Cartei”**

Definiția este relevantă pentru mai multe dispoziții-cheie ale TCE. În 2015 a fost adoptată Carta internațională a energiei, în vederea actualizării Cartei europene a energiei elaborate inițial în 1991. Părțile contractante la TCE nu au fost în măsură să stabilească dacă trimiterea la Cartă în cadrul TCE ar putea fi înțeleasă și ca trimitere la Carta internațională a energiei. UE a fost favorabilă unei astfel de interpretări. Prin urmare, TCE modernizat ar trebui să includă Carta internațională a energiei din 2015 în definiția „Cartei”.

### **Definiția „activității economice în sectorul energetic”**

Investițiile care intră sub incidența TCE trebuie să fie asociate cu „activitatea economică în sectorul energetic”. O astfel de activitate economică este asociată cu produse și materiale care sunt legate îndeaproape de combustibilii fosili (enumerați în anexa EM I la TCE). Este posibil ca definiția să nu acopere noile tendințe în materie de investiții, în special în ceea ce privește energia regenerabilă și nici instrumentele de eficiență energetică sau digitalizarea în curs a sectorului energetic. Prin urmare, TCE modernizat ar trebui să includă o definiție a „activității economice în sectorul energetic” care să permită abordarea provocărilor și a oportunităților generate de tranziția către un sistem energetic sigur, durabil, cu emisii reduse de dioxid de carbon, mai digital și mai orientat către consumatori.

### **Eliminarea dispozițiilor caduce**

Secretariatul TCE a solicitat să se utilizeze procesul de modernizare pentru a se aborda chestiunea dispozițiilor caduce ale TCE. Deși aceasta nu este prioritatea UE, eliminarea dispozițiilor caduce poate îmbunătăți lizibilitatea TCE și, prin urmare, ar putea fi luată în considerare.